

MERILA I MERNI INSTRUMENTI

Goran Ivković, profesor fizike

MERILA I MERNI INSTRUMENTI

Za merenje fizičkih veličina koriste se merila i merni instrumenti.

Merila su jednostavni uređaji pomoću kojih se direktnim merenjem određuje (očitava) brojna vrednost (dužina, masa ...).

Merni instrumenti su složeni uređaji kojima se posredno (pomoću nekog tehničkog postupka) određuje brojna vrednost fizičke veličine (temperatura, jačina struje, električna energija...)

Merenje dužine

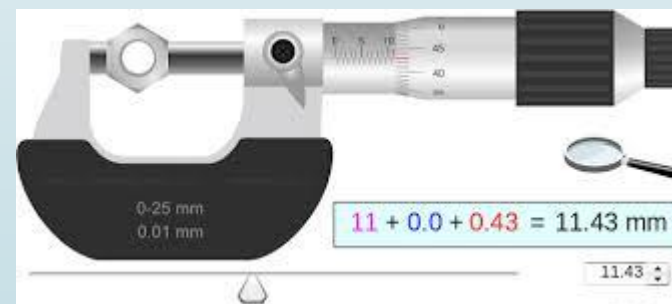
Za merenje dužine koristimo metarske trake, lenjire, mikrometarski zavrtanj, lenjir sa nonijusom...

LENJIR

LENJIR SA NONIJUSOM

MIKROMETARSKI ZAVRTANJ

METARSKA TRAKA

Merenje vremena

Za merenje vremena koristimo časovnik.

ČASOVNIK

Za preciznija merenja kroistimo hronometar (štopericu).

HRONOMETAR (ŠTOPERICA)

Za merenje vremenskog intervala koristimo metronom.

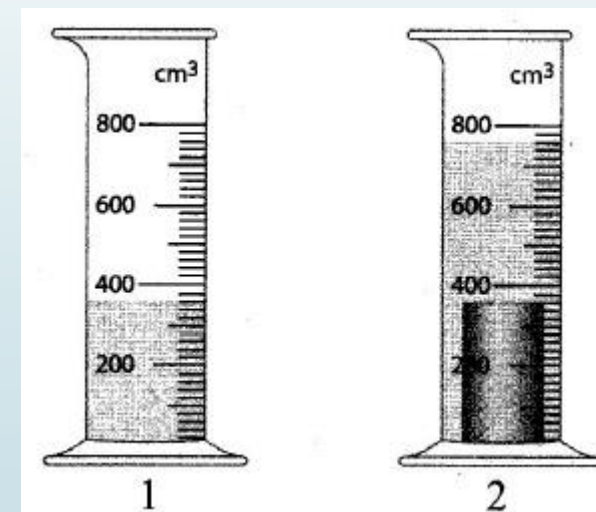
METRONOM

Merenje zapremine

Za merenje zapremine tečnosti i nekih čvrstih tela koristimo menzuru.

MENZURA

MERENJE ZAPREMINE
NEKIH ČVRSTIH TELA

Merenje sile

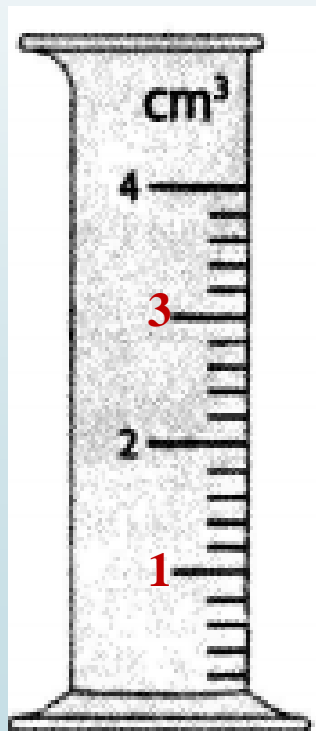
Silu merimo dinamometrom

DINAMOMETAR

OPSEG I TAČNOST MERILA I MERNOG INSTRUMENTA

Na slici je prikazana menzura.

$$1:5=0,2$$

Opseg je vrednost koju merilo ili merni instrument najviše može da izmeri.

Tačnost merila ili mernog instrumenta je kolika je vrednost najmanjeg podeoka.

Opseg menzure prikazane na slici je 4 cm^3 .

Tačnost menzure prikazane na slici je $0,2 \text{ cm}^3$.